

**Szkoła Podstawowa nr 215
im. Piotra Wysockiego
w Warszawie**

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

w roku szkolnym 2020/2021

„W zasadzie jest tylko jedno właściwe wychowanie

– wrastanie w świat, w którym warto żyć”

Paul Goleman

➤ **MISJA SZKOŁY**

Szkoła Podstawowa nr 215 im. Piotra Wysockiego w Warszawie realizując funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą będzie dążyć do wprowadzenia swych wychowanków w różnorodne dziedziny życia i nauki, a także zapewni możliwość atrakcyjnego spędzania wolnego czasu i rozrywki.

➤ **WIZJA SZKOŁY**

Pragniemy, aby nasza szkoła była postrzegana w środowisku lokalnym jako instytucja dobra, przyjazna i życzliwa uczniom, zapewniająca im wszechstronny rozwój. Będziemy się starać, aby podejmowane przez nas zadania rozwijały w uczniach dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie w świecie dobra, prawdy i piękna. Chcemy także budzić w nich wrażliwość moralną i szacunek dla wspólnego dobra. Nasza szkoła będzie promować etyczne wartości z poszanowaniem odrębności narodowej i wyznaniowej w duchu tolerancji. Będziemy rozwijać w uczniach poczucie odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Zapewniając uczniowi warunki niezbędne do rozwoju przygotowujemy go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności. Badając i analizując możliwości ucznia oraz jego potrzeby, dołożymy wszelkich starań, aby mógł on wykazać się tym, co lubi i robi najlepiej.

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2018 poz. 1457 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 966, 1000, 1290, 1669i 2245 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 z późn. zm.)
- 4. Ministerstwo Edukacji Narodowej z dnia 4 września 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19Na podstawie art. 30c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378)**
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 poz. 1249 z późn. zm.)
- 6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1386 , Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, zm. Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1130, z 2010 r. Nr 215, poz. 1408, z 2011 r. Nr 161, poz. 968).**
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783, 1458 i 2439).
8. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw Dz. U. 2020 poz.956

9. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe 2 kwietnia 1997r.
10. Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989r., ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991r.
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2020 poz. 360).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 nr 0 poz. 1643 2017.09.01).
- 13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2020r. poz.1008).**
14. Statut Szkoły Podstawowej nr 215 w Warszawie

Spis treści

I. PODSTAWA PRAWNA	3
II. WPROWADZENIE	6
III. WARTOŚCI.....	7
IV. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY.....	7
V. CEL WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY	8
VI. DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE.....	8
VII. FORMY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH.....	10
VIII. ZADANIA NAUCZYCIELA	10
IX. ZADANIA RODZICÓW	11
X. KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU SZKOLNYM 2020/2021:	12
XI. DIAGNOZA CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH ORAZ CZYNNIKÓW RYZYKA*	12
XII. PLAN DZIAŁAŃ.....	14
Treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów.....	14
Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w SP nr 215 w Warszawie, skierowane do uczniów	23
Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w SP nr 215 w Warszawie, skierowane do nauczycieli	27
Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w SP nr 215 w Warszawie, skierowane do rodziców.....	28
Treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli realizowane przez specjalistów	30
XIII. EWALUACJA PROGRAMU	36

II. WPROWADZENIE

Pierwszym miejscem, gdzie rozpoczyna się proces wychowania, jest dom rodzinny. Szkoła jedynie wspiera rodziców w wychowaniu ich dzieci. Rodzice akceptując szkolny program wychowania, część swoich uprawnień przekazują szkole.

Wychowawcze działania naszej szkoły mają na celu rozwijanie w uczniach poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Zapewniając uczniowi warunki niezbędne do rozwoju przygotowujemy go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności. Działania wychowawcze i profilaktyczne nauczycieli ukierunkowane są na budowanie szkoły wspierającej i jednocześnie wymagającej.

Dbłość o bezpieczeństwo i wychowanie rozumiana jest szeroko m.in. jako dbanie o sprzyjające rozwojowi i bezpieczne dla uczniów otoczenie, ochrona przed przemocą fizyczną, psychiczną i używkami, budowanie poczucia bezpieczeństwa przez kształtowanie postaw społecznych, uczenie współpracy i odpowiedzialności za siebie i innych oraz promowanie zdrowego stylu życia i wolontariatu.

Niniejszy „Program wychowawczo-profilaktyczny” zwany dalej Programem, przedstawia całościową koncepcję oddziaływań wychowawczych podejmowanych w Szkole Podstawowej nr 215 im. Piotra Wysockiego w Warszawie.

W realizację tego programu zaangażowana jest cała społeczność szkolna: nauczyciele i inni pracownicy szkoły, rodzice oraz uczniowie. Przy realizacji tego Programu szkoła współdziała ze środowiskiem lokalnym, organizacjami pozarządowymi wspierającymi działalność wychowawczo-oświatową, instytucjami publicznymi oraz innymi osobami, którym bliskie są wartości na których opiera się nasza działalność dydaktyczno-wychowawcza.

Wychowanie w szkole jest integralnie związane z pracą dydaktyczną nauczyciela. Nie jest traktowane jako dodatkowe zadanie, lecz jako proces ciągły i równoległy do działalności dydaktycznej szkoły

III. WARTOŚCI

Wartości stanowią integralną część procesu wychowania, tym samym więc wychowanie w Szkole jest wprowadzeniem dziecka w świat wartości. Brak konkretnego celu opartego na wartościach może być częstą przyczyną smutku, frustracji, zagubienia bądź agresji.

Szkoła respektuje chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmując uniwersalne zasady etyki, opiera swoją działalność dydaktyczną - wychowawczą na przekonaniu, że człowiek nie może się w pełni rozwijać bez realizowania w swym życiu takich podstawowych wartości jak prawda, dobro, piękno, sprawiedliwość, miłość, empatia, cierpliwość, bezinteresowność, dzielność, lojalność, prawdomówność, prawość, szlachetność, tolerancja, uczciwość, tożsamość, umiejętność przebaczenia czy wierność. Istotne staje się uświadomienie dziecku, że mimo nieodzownej w każdej prawdziwej demokracji wolności i wynikającego z niej przyzwolenia na różnorodność i pluralizm istnieją obiektywne wartości.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący Szkołę Podstawową nr 215 im Piotra Wysockiego w Warszawie powinien w obszarze wychowania:

1. prezentować postawę prospołeczną, sprzyjającą aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym,
2. mieć chęć stałego uczenia się i doskonalenia,
3. mieć świadomość własnej odpowiedzialności za losy otaczającego go świata,
4. znać swoje prawa i obowiązki i żyć zgodnie z nimi,
5. posiadać umiejętność pracy zespołowej,
6. prawidłowo komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi, szanować starszych,
7. znać sposoby rozwiązywania sytuacji problemowych w sposób ogólnie akceptowany i stosować je,
8. przestrzegać zasad zdrowego stylu życia, dbać o zdrowie, higienę, estetykę własną i otoczenia,

9. być wrażliwym na drugiego człowieka oraz mieć chęć i potrzebę niesienia bezinteresownej pomocy,
10. prezentować postawę proekologiczną,
11. być godnym Polakiem, obywatelem Europy i Świata,

V. CEL WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Celem działalności wychowawczo-profilaktycznej Szkoły jest wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie go i ochrona poprzez działania profilaktyczne.

VI. DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

Działania wychowawczo-profilaktyczne mają na celu:

✓ w sferze fizycznej

1. kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób,
2. upowszechnienie zdrowego stylu nauki, odżywiania i życia, uwzględnianie potrzeb dzieci w zakresie diety,
3. pokazywanie korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki,
4. podejmowanie działań w celu zwiększenia zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego;

✓ w sferze emocjonalnej

1. formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób,
2. wyposażanie uczniów w wiedzę o emocjach i sposobach konstruktywnego radzenia sobie z nimi,
3. edukację na temat zjawiska przemocy i agresji – przyczyn, mechanizmów, skutków i sposobów przeciwdziałania,

4. przygotowanie do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności;

✓ **w sferze intelektualnej**

1. wprowadzenie dziecka w świat wiedzy, przygotowanie do wykonywania obowiązków ucznia oraz wdrożenie do samorozwoju,

2. rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania,

3. kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów,

4. wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;

✓ **w sferze duchowej**

1. podkreślanie i upowszechnianie potrzeby kierowania się wartościami w życiu,

2. kierowanie się zasadą podmiotowości człowieka w sytuacjach wyboru,

3. rozwijanie postawy empatii w komunikacji szkolnej i domowej,

4. kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za innych;

✓ **w sferze społecznej**

1. kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie, szczególnie nabywanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i współpraca w grupie,

2. rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów oraz promowanie wolontariatu w celu przeciwdziałania występowaniu zachowań ryzykownych,,

3. upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów z niepełnosprawnościami.

4. angażowanie uczniów w procesy podejmowania decyzji w szkole/oddziale, aktywizacja samorządu uczniowskiego i innych form działalności uczniowskiej.

VII. FORMY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Szkoła realizuje zadania wychowawczo-profilaktyczne organizując:

1. zajęcia edukacyjne w szkole i poza szkołą,
2. zajęcia opiekuńczo – wychowawcze w świetlicy,
3. zajęcia edukacyjne w bibliotece szkolnej,
4. zajęcia pozalekcyjne poszerzające wiedzę i rozwijające zainteresowania,
5. zajęcia wychowawczo – profilaktyczne,
6. zajęcia wyrównawcze,
7. zajęcia sportowe,
8. zajęcia z doradztwa zawodowego,
9. szkolne, klasowe spotkania i uroczystości,
10. działania podejmowane w ramach wolontariatu i pomocy potrzebującym,
11. wycieczki turystyczno-krajoznawcze,
12. wydarzenia kulturalne w środowisku lokalnym,
13. inne działania, które zgodne są z działaniami wychowawczo-profilaktycznymi szkoły.

VIII. ZADANIA NAUCZYCIELA

Nauczyciele wspierając rodziców w ich obowiązkach wychowawczych, w szczególności:

1. realizują zadania określone w „Programie wychowawczo-profilaktycznym”,
2. dbają o harmonijny rozwój uczniów,
3. zapewniają uczniom warunki niezbędne do rozwoju,

4. informują uczniów o obowiązujących w szkole/oddziale zasadach, normach, regulaminach i konieczności ich przestrzegania,
5. tworzą przyjazny klimat sprzyjający nauce, budzeniu wrażliwości moralnej i szacunku dla wspólnego dobra,
6. rozwijają w uczniach dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie w świecie dobra, prawdy i piękna,
7. motywują uczniów do nauki, stosując różnorodne metody i formy pracy,
8. rozwijają w uczniach poczucie odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata,
9. przygotowują uczniów do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności,
10. informują rodziców o wynikach ich dziecka oraz problemach w zakresie kształcenia i wychowania,
11. współpracują z rodzicami, a także włączają ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
12. podejmują działania interwencyjne w przypadkach stosowanej przemocy wobec dziecka, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów (narkomania, alkoholizm, nikotynizm, bulimia, i inne) – współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka między innymi z policją, stowarzyszeniami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

IX. ZADANIA RODZICÓW

Rodzice, wspierając działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły:

1. zapewniają dziecku godne warunki życia i nauki,
2. uczą dzieci zasad kultury osobistej, życzliwości i szacunku do drugiej osoby, nauczycieli i pracowników szkoły,
3. rozwijają w swoim dziecku poczucie własnej wartości i szacunku dla samego siebie,
4. współpracują z nauczycielami w działaniach nastawionych na dobro dziecka,
5. kształtują właściwy wizerunek szkoły i nauczyciela,
6. wspierają budowanie pozytywnych relacji między swoim dzieckiem a nauczycielami i innymi pracownikami szkoły,

7. uświadamiają dzieciom istnienie wypracowanych przez szkołę norm i zasad oraz wymagają od dzieci ich przestrzegania.

X. KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU SZKOLNYM 2020/2021:

1. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
2. Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
3. Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.

XI. DIAGNOZA CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH ORAZ CZYNNIKÓW RYZYKA*

Wyłonienie czynników chroniących oraz czynników ryzyka ma na celu dobranie odpowiednich oddziaływań w kierunku społeczności szkolnej. Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka. Natomiast czynniki ryzyka to indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego. Należy podejmować działania mające na celu eliminowanie czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących.

Na podstawie badań, rozmów oraz analizy dokumentów można wyodrębnić główne czynniki ryzyka i czynniki chroniące występujące w naszym środowisku szkolnym:

Czynniki chroniące:

- Pozytywny klimat szkoły deklarowany przez uczniów i nauczycieli.

- Uczestnictwo uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, udział w konkursach i zawodach.
- Pozytywne relacje uczniów z nauczycielami, poczucie uczniów, że mają w szkole osobę, na którą mogą liczyć, do której mogą zwrócić się z problemem.
- Poczucie przynależności uczniów do klasy oraz odczuwanie akceptacji ze strony klasy.
- Odczuwanie przez uczniów wsparcia ze strony swoich rodziców/opiekunów.
- Posiadanie przez uczniów znajomych lub przyjaciół w szkole bądź poza nią.
- Bardzo niski procent uczniów deklarujących bezpośredni kontakt z alkoholem, narkotykami (w tym dopalaczami) oraz papierosami czy e-papierosami.
- Pozytywny stosunek uczniów do nauki.
- Brak akceptacji przez szkołę dla przemocy.
- Dobre porozumienie między nauczycielami a rodzicami.

Czynniki ryzyka:

- Spędzanie czasu wolnego przez uczniów przed telefonem/komputerem.
- Negatywne cechy środowiska rodzinnego w poszczególnych rodzinach.
- Brak umiejętności radzenia sobie ze stresem deklarowana przez część uczniów.
- Brak umiejętności radzenia sobie ze złością deklarowana przez część uczniów.
- Przemoc rówieśnicza.
- Niepowodzenia szkolne części uczniów.
- Brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego w poszczególnych rodzinach.

**szczegółowy opis diagnozy znajduje się w załączniku*

XII. PLAN DZIAŁAŃ

Treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów

Treści	Działania	Termin	Osoby odpowiedzialne
<p>Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznawanie systemu wartości uczniów - budowanie ustalonej przez wspólnotę hierarchii wartości - budzenie poczucia tożsamości z miejscem zamieszkania - zgłębianie wiedzy o historii i współczesności własnego regionu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie kodeksu ucznia i zasad obowiązujących w szkole. 2. Przypominanie treści Statutu Szkoły, regulaminów i procedur 3. Wybranie samorządów klasowych i kandydatów do samorządu szkolnego 4.. Zapoznanie uczniów z ceremoniałem szkoły. 5. Przedstawienie schematu przebiegu uroczystości szkolnych, zapisów regulaminu szkolnego, dbałość o estetyczny wygląd. 6. Ślubowanie i uroczyste przyjęcie pierwszoklasistów w poczet uczniów szkoły. 7.. Obchody Święta Szkoły związane z postacią patrona – Piotra Wysockiego oraz 60-lecia szkoły. 8. Obchody 102 Rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości. 9. Organizacja i udział uczniów w uroczystościach i imprezach szkolnych. 10. Udział w akcji „Szkola do hymnu”. 11. Poznawanie przez uczniów sylwetek patriotów polskich. 12. Uczestnictwo w apelach, uroczystościach, koncertach, projektach edukacyjnych („Pocztówka dla Powstańca”, „BohaterON”). 	<p>I półrocze</p> <p>październik</p> <p>wg kalendarza imprez i uroczystości szkolnych</p> <p>listopad</p> <p>cały rok</p> <p>wg kalendarza</p>	<p>Dyrektor/ wychowawcy / nauczyciele organizujący uroczystości /</p>

	<p>13. Zaznajomienie uczniów z miejscami ważnymi dla historii narodu i państwa polskiego. Zajęcia tematyczne, warsztaty, wyjścia do muzeów i miejsc pamięci narodowej.</p> <p>14. Upowszechnianie wśród uczniów wiedzy o Warszawie oraz promowanie aktywności twórczej w poznawaniu stolicy. Zajęcia tematyczne, warsztaty, wyjścia do muzeów i miejsc pamięci narodowej. Współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Warszawy.</p> <p>15. Działania na rzecz integracji szkoły ze środowiskiem lokalnym. Prezentacja twórczości dziecięcej na terenie dzielnicy. Opieka nad pomnikiem p.k. J. Szypowskiego, żołnierza AK w Parku Leśnika.</p>	<p>impres i uroczystości szkolnych cały rok</p>	
<p>Kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych</p> <p>Zadania:</p> <p>- kształtowanie postaw opartych na uniwersalnych wartościach</p> <p>- rozwijanie umiejętności życia zgodnie z własnym systemem wartości</p>	<p>1. Wstępna diagnoza wychowawców oddziałów</p> <p>2. Przypomnienie regulaminu ucznia</p> <p>3. Udział w próbnym alarmie i ewakuacjach szkoły</p> <p>4. Budowanie prawidłowych relacji nauczyciel – uczeń. Tworzenie przyjaznego klimatu w klasie.</p> <p>5. Angażowanie uczniów w pracę na rzecz osób i instytucji działających w różnych obszarach życia społecznego.</p> <p>6. Praca w ramach szkolnego wolontariatu.</p> <p>7. Edukowanie dzieci na temat bezpiecznego zachowania w codziennych sytuacjach.</p> <p>8. Prowadzenie lekcji tematycznie związanych</p>	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele uczący w oddziale, nauczyciele opiekujący się szkolnym wolontariatem</p>

	<p>z bezpieczeństwem. Zajęcia tematyczne, warsztaty, wyjścia do muzeów i miejsc pamięci narodowej.</p> <p>9. Stwarzanie uczniom równych szans rozwoju emocjonalnego poprzez adaptację w zespole klasowym i szkolnym.</p> <p>10. Rozwijanie umiejętności komunikowania się w grupie. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą i kulturę języka.</p> <p>11. Kształtowanie umiejętności samooceny i oceny koleżeńskiej.</p> <p>12. Uświadomienie znaczenia pozytywnych uczuć, okazywanie szacunku starszym, udzielanie pomocy potrzebującym.</p> <p>13. Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego dziecka.</p> <p>14. Kształtowanie umiejętności prezentowania własnego zdania w kulturalny sposób.</p>	cały rok	
--	--	----------	--

<p>Kształtowanie szacunku do ludzi, tolerancji, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka i przemoc</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uwrażliwianie na dostrzeganie różnic między ludźmi i akceptowanie ich - uświadomienie uczniom, do kogo mogą zwrócić się o pomoc - rozbudzanie potrzeby udzielania pomocy innym poprzez świadomy udział w akcjach 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integracja grupy, zabawy zbiorowe, opracowanie reguł obowiązujących w szkole i klasie, kontrola ich przestrzegania. 2. Zajęcia przybliżające tematykę tolerancji. 3. Lekcje poszerzające wiedzę na temat innych kultur i religii. 4. Włączanie się w obchody: Światowy Dzień Życzliwości, Dzień Godności, akcja „Świąteczna paczka”, „Pola nadziei”, „Góra grosza”. 5. Poznanie sposobów samodzielnego rozwiązywania konfliktów. 6. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły przez kształtowanie pozytywnego podejścia do uczniów innej narodowości i kultury 	<p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy Wychowawcy świetlicy Nauczyciele specjaliści Psycholog Pedagog</p>
<p>Wspomaganie rozwoju uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwowanie zachowań uczniów w różnych sytuacjach oraz ich postępów edukacyjnych. 2. Przygotowanie ucznia do samodzielnej pracy. 	<p>cały rok</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele uczący w danym oddziale</p>

<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie uczniów w ich rozwoju i samoakceptacji siebie - osiąganie sukcesów na miarę swoich możliwości - radzenie sobie z porażką 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Poznawanie technik efektywnej nauki. 4. Wskazywanie sposobów dobrej organizacji pracy na lekcjach. 5. Wdrażanie pracy metodą projektów. 6. Kształtowanie umiejętności autoprezentacji i prezentacji samodzielnych dokonań. 7. Rozbudzanie ciekawości świata i zainteresowań uczniów. 8. Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych. 9. Działania twórcze prowadzone aktywnymi metodami nauczania. 10. Rozwijanie zainteresowań czytelniczych. 		<p>nauczyciele wspomagający nauczyciele bibliotekarze</p>
<p>Wspieranie potencjału rozwojowego uczniów i stwarzanie warunków do ich aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz środowisku społecznym</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do zdobywania wiedzy i uczenia się - zachęcanie do rozwijania zainteresowań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostrzeganie postępów w rozwoju oraz stosowanie pozytywnych wzmocnień (pochwały, nagrody). 2. Systematyczne ocenianie pracy wg znanych uczniom kryteriów. Dostrzeganie postępów oraz docenianie wysiłku dziecka. 3. Organizowanie różnorodnych konkursów tematycznych i przedmiotowych oraz zawodów sportowych. 4. Motywowanie do udziału w różnorodnych konkursach szkolnych, dzielnicowych, ogólnopolskich i zawodach sportowych. 5. Przygotowanie uczniów do konkursów międzyszkolnych. 6. Zachęcanie dzieci do stawiania pytań i szukanie na nie odpowiedzi. 7. Stosowanie technologii informacyjno-komputerowej. 8. Popularyzowanie osiągnięć dzieci. 9. Autoprezentacja zainteresowań uczniów. 	<p>cały rok</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele uczący w danym oddziale, nauczyciele organizujący konkursy w szkole</p>

	<p>10. Udział w programach: „Wars i Sawa”, „Cała Polska czyta dzieciom”,</p> <p>11. Planowanie z uczniami ich wyborów edukacyjnych i zawodowych.</p> <p>12. Przygotowanie do egzaminów po szkole podstawowej.</p>		
<p>Uwrażliwienie uczniów na tematy dotyczące problemów klimatycznych i ochrony środowiska</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczenie dbałości o naszą planetę - uczenie postaw proekologicznych w środowisku domowym - rozwijanie poczucia odpowiedzialności za siebie i za przyrodę wokół nas - kształtowanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia - kształtowanie kompetencji 	<p>1. Kształtowanie świadomości ekologicznej i zaangażowanie w ochronę środowiska.</p> <p>2. Udział w akcjach proekologicznych.</p> <p>4. Udział w lekcjach poświęconych opiece nad zwierzętami.</p> <p>5. Obchody Dnia Ziemi, Godzina dla Ziemi</p> <p>6. Realizacja ogólnopolskiego programu „<i>Zbieraj baterie</i>”, „<i>Moje miasto bez elektrośmieci</i>”.</p> <p>7. Wyrabianie nawyków sprzyjających środowisku naturalnemu.</p> <p>9. Budzenie wrażliwości na zagrożenia związane z niszczeniem przyrody. Ochrona zwierząt i roślin.</p> <p>10. Działania proekologiczne: oszczędzanie wody, segregacja śmieci, zbiórka baterii, makulatury, elektrośmieci.</p> <p>11. Rozwijanie nawyków prozdrowotnych i ich profilaktyka. Udział w programach profilaktycznych m.in. fluoryzacja, przesiewowe badanie słuchu i wzroku, wad postawy, walka z hałasem, dbałość o higienę, Warsztaty kultura spożywania posiłków, właściwe zachowanie przy stole. Przestrzeganie zasad „Słodycze tylko w piątek”.</p> <p>12. Realizacja programów „Szklanka mleka”, „Owoce</p>	<p>cały rok</p> <p>kwiecień</p> <p>cały rok</p> <p>I półrocze</p> <p>cały rok</p>	<p>wychowawcy,</p> <p>nauczyciele organizujący akcje ekologiczne w szkole,</p>

<p>społecznych i ekologicznych oraz wiedzy przyrodniczej</p> <p>-uwrażliwienie uczniów na postawy związane z ochroną środowiska naturalnego oraz współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego</p> <p>-uświadomienie uczniom skutków działalności człowieka za stan środowiska naturalnego</p>	<p>i warzywa w szkole”, „Wiem, co jem”, „Zdrowe śniadanie na dnia powitanie”.</p> <p>13. Dbłość o zdrowie psychiczne. Zachowanie właściwych proporcji między pracą, a odpoczynkiem. Ćwiczenia relaksacyjne. Muzykoterapia i bajkoterapia. Nabywanie umiejętności radzenia sobie z sukcesem, porażką oraz negatywnymi emocjami.</p> <p>14. Lekcje wychowawcze, lekcje geografii, biologii: - Klimatyczni – co każdy z nas może zrobić dla ochrony klimatu, Degradacja <i>środowiska</i> – od zwykłego wylewania ścieków, przez zmiany <i>klimatu</i>.</p>		
<p>Promowanie zdrowego stylu życia</p> <p>Zadania:</p> <p>- propagowanie postaw prozdrowotnych oraz kształtowanie właściwych nawyków związanych z higieną osobistą, właściwym odżywianiem i zdrowym, aktywnym spędzaniem wolnego czasu, przeciwdziałanie otyłości dzieci</p>	<p>1. Wdrożenie do przestrzegania zasad higieny i bezpieczeństwa dla zdrowia własnego i innych osób.</p> <p>2. Upowszechnianie zdrowego stylu nauki, odżywiania i życia, uwzględnianie potrzeb dzieci w zakresie diety;</p> <p>3. Przekazywanie korzyści płynących z aktywności fizycznej (w tym na pływalni szkolnej)</p> <p>4. Pokazywanie korzyści płynących ze stosowania profilaktyki zdrowotnej.</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele Psycholog Pedagog Socjoterapeuta</p>

<p>Kształtowanie postaw sprzyjających bezpieczeństwu uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem procedur związanych z bezpieczeństwem w szkole w czasie epidemii COVID - 19</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie zasad bezpieczeństwa - wdrażanie do dbania o bezpieczeństwo swoje i innych 	<p>1. Dbłość o bezpieczeństwo i harmonijny rozwój uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informowanie uczniów o obowiązujących w szkole/oddziale zasadach, normach, regulaminach i konieczności ich przestrzegania, • zajęcia poruszające tematykę związaną z okresem nauczania zdalnego, dzielenie się refleksjami na temat czasu pandemii • bezpieczne zachowania w szkole i poza nią, • zapoznanie z przepisami ruchu drogowego, • warsztaty z wychowania komunikacyjnego organizowane przez Zarząd Transportu Miejskiego, • bezpieczne zachowanie na lekcjach, podczas przerw i wycieczek, • przepisy BHP, udział w próbnym ewakuacjach, • zajęcia z przedstawicielami Straży Miejskiej, Policji, Straży Pożarnej, • zajęcia w ramach realizacji programów: „Chronimy dzieci”. • zajęcia ze specjalistą na temat radzenia sobie z emocjami, budowania postawy asertywnej 	<p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy Wychowawcy świetlicy Nauczyciele specjaliści</p>
--	---	-----------------	--

<p>Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpieczne i celowe wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej - promowanie bezpiecznego korzystania z Internetu. - uwrażliwianie na treści mogące wywierać negatywny wpływ na rozwój osobowości i zachowania społeczne. 	<p>1. Doskonalenie umiejętności cyfrowych na lekcjach informatyki.</p> <p>2. Wykorzystywanie zdobytych umiejętności podczas tworzenia prezentacji multimedialnych, tworzenia projektów, plakatów edukacyjnych.</p> <p>3. Prowadzenie zajęć na temat bezpieczeństwa w Internecie oraz odpowiedzialnego korzystaniu z mediów społecznościowych.</p> <p>4. Promowanie stron i portali edukacyjnych w celu zdobywania i poszerzania wiedzy z określonego przedmiotu (Akademia Khana, Ted-Ed, Wolne Lektury, Pi- stacja, Quizlet)</p> <p>5. Udział w akcjach: Październik Europejskim Miesiącem Cyberbezpieczeństwa, "Sieciaki" - dzień bezpiecznego Internetu.</p>		
<p>Kształtowanie u uczniów umiejętności prawidłowego gospodarowania środkami finansowymi oraz sposobów oszczędzania</p>	<p>1. Lekcje wychowawcze, lekcje historii - od osobistego i rodzinnego, aż po budżet państwa.</p> <p>2. Poznanie struktury budżetu: dochodów i wydatków. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Finansoaktywni” dla szkół podstawowych. Jak zarządzać własnymi finansami? Jak bezpiecznie oszczędzać pieniądze?</p> <p>3. Zajęcia dotyczące tematyki konsumenckiej - zakupy, reklama,</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele matematyki</p>

Zadania: - Przeprowadzenie działań edukacyjnych na temat finansów - Wprowadzenie uczniów do tematyki konsumenckiej	bezpieczeństwo produktu. Omówienie praw konsumenta i obowiązków sprzedawcy, poznanie praw do reklamacji produktu. Omówienie źródeł informacji o produktach, weryfikacja informacji zawartych w reklamie. Zrównoważona konsumpcja – wyjaśnienie zagadnienia.		
Prawo autorskie (plagiat) – bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.	1.Lekcje informatyki, lekcje wychowawcze. Profilaktyka bezpieczeństwa w sieci. 2.Wprowadzenie definicji prawa autorskiego : prawo osobiste i prawo majątkowe. Zapoznanie z wiedzą dotyczącą z bezpiecznego i zgodnego z prawem korzystania z utworów innych osób, obowiązku podawania autora utworu. 3.Czym właściwie jest prawo? Główne akty prawne w Polsce i ich hierarchia.	Cały rok szkolny	Wychowawcy Nauczyciele informatyki

Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w SP nr 215 w Warszawie, skierowane do uczniów

Działania o charakterze profilaktycznym	Treści	Dostosowanie do potrzeb rozwojowych	W oparciu o diagnozę/Realizatorzy
Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym wśród uczniów - Cykl zajęć prowadzonych przez	- poznanie sposobów radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi	- uczniowie klas 1 – 8	- wychowawca - socjoterapeuta

szkolnego socjoterapeutę -kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	- rozpoznawanie symptomów zachowań agresywnych - poznanie sposobów zastępowania agresji - uczenie zachowań przeciwdziałających autoagresji oraz eksperymentom ze środkami zmieniającymi świadomość		
- lekcja wychowawcza „Mówimy nie dokuczaniu” (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę)	- zrozumienie problemu dokuczania - uświadomienie krzywdzącego wpływu dokuczania na inne dzieci -wskazówki dla nauczycieli: "Jak walczyć z problemem dokuczania wśród uczniów?"	- uczniowie klas 0-8	- wychowawca - Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę
-profilaktyka wykluczenia z grupy rówieśniczej dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi z wykorzystaniem programu „Wszyscy żyjemy pod tym samym niebem”	- zwrócenie uwagi na obecność rówieśników z niepełnosprawnościami	- uczniowie klas 1-8	- wychowawca - psycholog - socjoterapeuta - zespół „Chronimy dzieci” -nauczyciele wspomagający
- spotkania ze Strażą Miejską	- pogadanki, których tematem przewodnim było bezpieczeństwo w szkole, na drodze i w domu	- uczniowie klas 0-8	- funkcjonariusze Straży Miejskiej
- telefon zaufania 116111 (Fundacja „Dajemy dzieciom siłę”)	- podniesienie wiedzy na temat zasad funkcjonowania poradnictwa telefonicznego i innych form pomocy psychologicznej - podniesienie świadomości uczestników na temat możliwości uzyskania pomocy w sytuacjach trudnych dla siebie i innych - kształtowanie umiejętności formułowania problemów i szukania rozwiązań	- uczniowie oddziałów: 0-3, 4-8	- wychowawca - zespół programu „Chronimy dzieci”
- Światowy Dzień Życzliwości	- kształtowanie postawy szacunku i życzliwości względem drugiego człowieka - wdrażanie do rozwiązywania problemów w sposób pokojowy, a nie siłowy	- uczniowie klas 0-8	
- projekt społeczny „Szlachetna Paczka”	- materialna i mentalna pomoc rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej - jednoczenie społeczności szkolnej wokół ważnej sprawy	- uczniowie klas 0-8	- Szkolne Koło Wolontariatu

	- charytatywna w oddziałach klasowych	zbiórka		
Zdrowie i bezpieczeństwo - filmy edukacyjne „Nie daj się - siecio - zagrożenia” - lekcja wychowawcza na temat fonoholizmu	- zwrócenie uwagi na ryzyko przemocy fizycznej i psychicznej podczas nierozważnego korzystania z sieci internetowej - dostarczenie wiedzy na temat różnych form krzywdzenia - zdobycie wiedzy na temat rozpoznawania sytuacji niebezpiecznych, poszukiwania pomocy i wsparcia - uwrażliwienie uczniów na niekorzystny wpływ nadmiernego korzystania z telefonów komórkowych		- uczniowie 4-8	- wychowawca - zespół programu „Chronimy dzieci” - nauczyciel informatyki.
„Światowy Dzień Praw Dziecka”	- przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia - zapoznanie uczniów z Konwencją Praw Dziecka oraz prawami i obowiązkami ucznia w szkole		- uczniowie 0-8	- wychowawca - nauczyciele wspomagający - wychowawcy świetlicy -specjaliści
- Warszawski Dzień Zdrowego Jedzenia i Gotowania	- poszerzenie świadomości uczniów z zakresu zdrowego odżywiania - podkreślenie istoty skutków nieprawidłowej diety w młodym wieku - zachęcanie do rozważnego kupowania jedzenia, nakładania na talerz		- uczniowie 0-8	- wychowawca - nauczyciele wspomagający - wychowawcy świetlicy
Profilaktyka uzależnień - zajęcia wychowawcze „Dopalaczom mówię NIE” (scenariusz ORE)	- dostarczenie wiedzy o zagrożeniach związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych, tzw. dopalaczy		- uczniowie klas 4-6	-wychowawcy
- zajęcia wychowawcze „Dopalacze – nie ryzykuję”	- zapoznanie z czynnikami chroniącymi oraz ryzyka, uzyskanie informacji gdzie szukać pomocy		- uczniowie klas 7-8	-wychowawcy

<p>Emocje</p> <p>Badanie Uniwersytetu SWPS „Radzenie sobie ze stresem, a zasoby osobiste”</p> <p>- „Jak radzić sobie ze stresem? -wizualizacja, relaksacja jako forma terapii”</p>	<p>- ustalenie znaczenia zasobów osobistych, jak poczucie własnej wartości i skuteczności w radzeniu sobie ze stresem</p> <p>- sprawdzenie różnic płciowych</p> <p>- pomiar 3 stylów radzenia sobie ze stresem (aktywne radzenie sobie, poszukiwanie wsparcia u innych, koncentracja na przeżywanych emocjach)</p> <p>- poszerzenie wiedzy na temat sposobów radzenia sobie ze stresującym wydarzeniem</p> <p>- nauka stosowania metod</p> <p>- dostrzeganie pozytywnych korzyści z nabytej umiejętności</p>	<p>- uczniowie klas 8</p>	<p>Małgorzata Krupa</p>
<p>- rozmowa i prezentacja „Jak budować poczucie własnej wartości u dziecka ?” (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę)</p>	<p>- podniesienie świadomości nt. budowania poczucia własnej wartości u dziecka</p> <p>- poznanie sposobów na budowanie komunikacji z dzieckiem opartej o wzmocnienia</p>	<p>- uczniowie klas 4-8</p>	<p>- wychowawca</p>
<p>„Moje emocje”</p> <p>- kształtowanie u uczniów umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami</p>	<p>- poznanie różnych stanów emocjonalnych, nauka rozróżniania własnych emocji</p> <p>- przeprowadzenie pogadanek na temat negatywnych emocji oraz sposobów radzenia sobie z nimi</p> <p>- zajęcia warsztatowe</p>	<p>kl. I –III</p>	<p>Wychowawcy Psycholog</p>

Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w SP nr 215 w Warszawie, skierowane do nauczycieli

Działania o charakterze profilaktycznym	Treści	Dostosowanie do potrzeb rozwojowych uczniów, których tematyka dotyczy	W oparciu o diagnozę
Rozwijanie kompetencji cyfrowych	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych - udział w szkoleniu „Office 365 w szkole” 	- uczniowie klas 0-3, 4-8	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawca -nauczyciele przedmiotów - nauczyciele świetlicy -nauczyciele wspomagający - psycholog - pedagog - specjaliści
<ul style="list-style-type: none"> - „Jakiego pomysłu dzisiaj na lekcje szukasz?” - „Być (nie) zwykłym wychowawcą” 	<ul style="list-style-type: none"> - „Jak dbać o poczucie własnej wartości?” - „Co mogę zrobić ze swoją złością?” - „Jak sobie radzić z agresją w sieci?” „Jak świadomie podejmować decyzje?” - „Jak dbać o dobry nastrój?” - scenariusze lekcji wychowawczych 	- uczniowie oddziałów 0-3, 4-8	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca - psycholog - socjoterapeuta
Organizowanie grupy wsparcia dla nauczycieli wspomagających	- cykliczne spotkania mające na celu wzajemne wspieranie się i motywowanie, a także wymianę wiedzy i doświadczeń	- uczniowie z orzeczeniem i opiniami z PPP	- samopomoc
Szkolenie o tematyce: Edukacyjno – wychowawcze aspekty pracy z uczniem ze spektrum autyzmu	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie założeń teoretycznych dotyczących autyzmu - zwrócenie uwagi na specjalne potrzeby wychowawcze i edukacyjne - poznanie form dostosowania programu nauczania i metod postępowania podczas pracy z uczniem ze spektrum autyzmu 	- uczniowie z orzeczeniem z PPP	<ul style="list-style-type: none"> - psycholog - pedagog - nauczyciele wspomagający

- organizowanie grup wsparcia dla nauczycieli z zakresu psychopedagogiki, psychologii	<ul style="list-style-type: none"> - cykliczne spotkania mające na celu wzajemne wspieranie się i motywowanie, a także wymianę wiedzy i doświadczeń - dzielenie się literaturą, pomocami dydaktycznymi i terapeutycznymi - wymiana informacji nt. szkoleń, konferencji warsztatów z zakresu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży 	- uczniowie klas 0-8	- samopomoc
Uczestniczenie w warsztatach dotyczących wiedzy o zdrowiu psychicznym dzieci i młodzieży – program wsparcia nauczycieli pracujących z uczniami z zaburzeniami psychicznymi	<ul style="list-style-type: none"> - - wsparcie nauczycieli pracujących z uczniami z zaburzeniami psychicznymi . - wsparcie nauczycieli prowadzących zajęcia w ramach nauczania indywidualnego, realizującego zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia 	- uczniowie klas 4-8 (młodszy gdy jest potrzeba)	- PPP nr 16

Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w SP nr 215 w Warszawie, skierowane do rodziców

Działania o charakterze profilaktycznym	Treści	Dostosowanie do potrzeb rozwojowych	W oparciu o diagnozę/Realizatorzy
- „Bezpieczeństwo dzieci online” (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę)	- Ukazanie zróżnicowanych aspektów bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w internecie.	Rodzice, opiekunowie	Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę
- projekt społeczny „Szlachetna Paczka”	- materialna i mentalna pomoc rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej - jednoczenie społeczności szkolnej wokół ważnej sprawy - charytatywna zbiórka	Rodzice z dziećmi – ofiarodawcy Rodzice z dziećmi- odbiorcy	- Szkolne Koło Wolontariatu - rodzice z dziećmi

	w oddziałach klasowych		
Ogólnopolska Kampania <i>Rodzicu, zadbaj o dziecięcy mózg!</i> <i>Wprowadź zasady ekranowe</i>	- uwrażliwienie rodziców na problem nadmiernego korzystania przez dzieci z mediów elektronicznych i internetu - omówienie specyfiki problemu, możliwych działań profilaktycznych i sposobów reagowania na podejrzenie uzależnienia dziecka od sieci - zaprezentowanie zasad korzystania ze sprzętów elektronicznych w środowisku domowym	- uczniowie klas 0-8	- wychowawca
Przedstawienie oferty warsztatów rodzicielskich	- kształtowanie umiejętności wychowawczych - sposoby reagowania na złość dziecka - wspieranie dziecka podczas rozpoczęcia nauki pisania i czytania - poznanie aktywności ruchowych stymulujących rozwój dziecka - poznanie zabaw rozwijających sprawność manualną dziecka	Rodzice, opiekunowie	- PPP nr 16 - psycholog
- Spotkanie z rodzicami na temat „Nowe zagrożenie – dopalacze”	- zwrócenie uwagi rodziców na nowe zagrożenie - dostarczenie podstawowych informacji o nowych środkach psychoaktywnych pojawiających się na rynku narkotykowym - aktywizacja rodziców – zachęta do podjęcia wspólnych działań szkoły i rodziców, które mogłyby chronić dzieci i młodzież przed szkodami wynikającymi z używania środków psychoaktywnych	Rodzice, opiekunowie	- wychowawca

Treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli realizowane przez specjalistów

Zadania	Działania	Termin	Osoby odpowiedzialne
<p>1. Kształtowanie umiejętności przestrzegania procedur związanych z bezpieczeństwem w szkole w czasie epidemii COVID - 19</p> <p>- promowanie zachowań sprzyjających minimalizowaniu ryzyka zachorowań</p> <p>- wdrażanie i przestrzeganie procedur bezpieczeństwa obowiązujących w szkole</p>	<p>Dla ucznia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z procedurami obowiązującymi na zajęciach indywidualnych i w małej grupie. 2. Prowadzenie lekcji wychowawczych, poszerzających wiedzę na temat koronawirusa. 3. Pogadanki zwiększające świadomość na temat możliwości ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa. <p>Dla nauczyciela:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie wsparcia w promowaniu zachowań minimalizujących ryzyko zachorowań. 2. Przekazywanie materiałów tematycznych do wykorzystania w pracy z uczniami i rodzicami. <p>Dla rodzica:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. . Zapoznanie rodziców z procedurami obowiązującymi na zajęciach indywidualnych i w małej grupie. 2. Motywowanie do prezentowania odpowiedzialnej postawy, uwzględniającej zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego. 	<p>wrzesień</p> <p>Rok szkolny 2020/2021</p>	<p>Wychowawca</p> <p>Psycholog</p> <p>Pedagog</p> <p>Pielęgniarka</p>
<p>2. Profilaktyka uzależnień</p>	<p>Dla ucznia:</p>	<p>Rok szkolny</p>	<p>Psycholog</p>

<p>-ukazywanie negatywnych skutków uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem środków psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych - kształtowanie nawyków żywieniowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozmowy indywidualne na temat indywidualnych nawyków żywieniowych oraz negatywnych skutków uzależnień. 2. Prowadzenie zajęć warsztatowych w klasach przez socjoterapeutkę na temat negatywnych środków uzależnień. 3. Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę realizacji programów profilaktycznych- Straż Miejska, Policja, Fundacja Manzana, Stowarzyszenie „Blżej Dziecka” 4. Zwracanie szczególnej uwagi na przeciwdziałanie autoagresji oraz eksperymentom ze środkami zmieniającymi świadomość. <p>Dla nauczyciela:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Indywidualne porady w sprawach związanych z kształtowaniem prawidłowych nawyków żywieniowych oraz negatywnych skutków uzależnień. 2. Tworzenie plakatów, informacji na tablicy dla rodziców w szatni. <p>Dla rodzica:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Indywidualne porady w sprawach związanych z kształtowaniem prawidłowych nawyków żywieniowych oraz negatywnych skutków uzależnień. 2. Prowadzenie działań edukacyjnych dla rodziców na temat zagrożeń wynikających ze szkodliwego korzystania z Internetu i telefonów komórkowych. 	<p>2020/2021</p>	<p>Socjoterapeuta Pedagog Wychowawca</p>
--	--	-------------------------	---

	3. Informacje na tablicy ogłoszeń dla rodziców.		
3. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich -poznawanie systemu wartości uczniów -budowanie ustalonej przez wspólnotę hierarchii wartości	Dla ucznia: <ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja uczniów pod kątem rozpoznawania ich systemu wartości. 2. Rozmowy pod kątem kształtowania postaw patriotycznych. 3. Zachęcanie do uczestnictwa w świętach szkoły oraz świętach patriotycznych Dla nauczyciela: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmacnianie nauczycieli przy realizowaniu działań na rzecz wychowania do wartości przez kształtowanie postaw patriotycznych. Dla rodzica: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie świadomości rodziców na temat funkcjonowania dzieci w grupie rówieśniczej oraz wpływu grupy na jednostkę. 	rok szkolny 2020/2021	Wychowawcy Specjaliści
4. Kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych - kształtowanie postaw opartych na uniwersalnych wartościach - rozwijanie umiejętności życia zgodnie z własnym systemem wartości	Dla ucznia: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zachęcanie do koleżeńskiej samopomocy polegającej na zwracaniu się o pomoc w sytuacji bezpośredniego zagrożenia przyjęcia jakiegokolwiek substancji psychoaktywnej. 2. Uczenie rozpoznawania własnej hierarchii wartości poprzez rozmowy. 3. Rozwijanie poczucia własnej wartości, odpowiedzialności za siebie, swoje działania i innych poprzez organizowanie zajęć 	rok szkolny 2020/2021	Wychowawcy Psycholog pedagog socjoterapeuta

<p>- kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły</p>	<p>socjoterapeutycznych, wychowawczych, psychologicznych. logopedycznych oraz terapii pedagogicznej</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty poprzez zajęcia prowadzone przez nauczycieli specjalistów 5. Rozwijanie umiejętności społecznych i kształtowanie więzi opartych na współdziałaniu, koleżeńskości, zaufaniu, otwartości, gotowości niesienia pomocy innym - udział w akcji „Szlachetna paczka”. 6. Udział w Dniu Życzliwości. 7. Kształtowanie pożądanych postaw moralno-etycznych poprzez zajęcia z nauczycielami specjalistami, prowadzenie mediacji i indywidualnych konsultacji. 8. Zorganizowanie i przeprowadzenie projektu pt. „Światowy dzień praw dziecka”- pozyskanie materiałów informacyjnych od Rzecznika Praw Dziecka, przekazanie ich wychowawcom klas i upowszechnienie na tablicach informacyjnych 9. Zajęcia integracyjne w klasach pierwszych. <p>Dla nauczyciela:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Indywidualne rozmowy na temat spostrzeżeń nauczycieli o hierarchii wartości poszczególnych uczniów. 2. Warsztaty grupowe na temat zapobiegania przemocy rówieśniczej w szkole „Program przeciwdziałania przemocy – STOP”. 	<p>sierpień</p>	<p>Specjaliści</p>
---	--	------------------------	---------------------------

	<p>Dla rodzica:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie porad odnośnie wychowania ucznia zgodnie z uniwersalnymi wartościami. 		
<p>5. Wspomaganie rozwoju uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnych sytuacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie uczniów w ich rozwoju i samoakceptacji siebie - wzmacnianie poczucia własnej wartości - osiąganie sukcesów na miarę swoich możliwości - kształtowanie postawy twórczej - zdobycie wiedzy na temat stylu radzenia sobie ze stresem 	<p>Dla dziecka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie przyjaznych relacji dziecko- nauczyciel poprzez indywidualne rozmowy z rodzicami i dziećmi. 2. Wsparcie ucznia w trudnej/ przełomowej sytuacji. 3. Stała kontrola sytuacji rodzinnej, rozwojowej, emocjonalnej uczniów oraz odpowiednie reagowanie w przypadku pojawiających się zmian zachowania. <p>Dla nauczyciela:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie oraz współpraca z nauczycielami podczas trudnych sytuacji. 2. Omawianie sytuacji problemowych na zespole samokształceniowym. 3. Przedstawianie propozycji zmian działaniach wychowawczych na radach pedagogicznych. 4. Zapoznanie nauczycieli- wychowawców na spotkaniach środowisk zespołu wychowawczego z aktualnymi problemami uczniów lub klas. <p>Dla rodzica:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poinformowanie o możliwościach wsparcia finansowego. 	<p>rok szkolny 2020/2021</p>	<p>Psycholog, pedagog, socjoterapeuta</p>

	2. Wskazanie miejsc, w których rodzice mogą uzyskać pomoc specjalistów.		
<p>6. Wspieranie potencjału rozwojowego uczniów i stwarzanie warunków do ich aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz środowisku społecznym</p> <p>- kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia człowieka oraz społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły</p> <p>- akcentowanie kultury bycia</p> <p>-systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na lekcjach</p> <p>- uwrażliwienie uczniów na tematy dotyczące problemów klimatycznych i ochrony środowiska</p>	<p>Dla ucznia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie uczniom pełnej informacji na temat wymagań stawianych przez szkołę, podejmowanych zadań oraz osiągnięć uczniów. 2. Uczenie planowania i dobrej organizacji pracy własnej. 3. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów, radzenia sobie w sytuacjach trudnych. <p>Dla nauczyciela:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie zaleceń oraz uświadamianie ich wagi nauczycielom. 2. Analizowanie dostosowań edukacyjnych i uświadamianie ich wagi nauczycielom. <p>Dla rodzica:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie rodziców w procesie wychowawczym. 2. Indywidualne spotkania i rozmowy z rodzicami wzmacniające współpracę w zakresie kontroli obowiązku szkolnego. 3. Prezentowanie materiałów informacyjnych dotyczących wsparcia rodziców w wypełnianiu przez nich zadań wychowawczych na tablicach informacyjnych 4. Zapewnienie rodzicom pełnej informacji na temat wymagań stawianych przez szkołę, podejmowanych zadań oraz osiągnięć 	<p>rok szkolny</p> <p>2020/2021</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Specjaliści</p>

	uczniów.		
--	----------	--	--

XIII. EWALUACJA PROGRAMU

Przebieg pracy wychowawczo – profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje na temat działania programu i jego efektów pochodzą od uczniów, rodziców i nauczycieli oraz służą doskonaleniu pracy i pomocy w opracowaniu kolejnej wersji programu.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- udział w konkursach i zawodach.

Narzędzia ewaluacji:

- obserwacja,
- ankieta,
- analiza dokumentacji szkolnej.

Przeprowadzona będzie ewaluacja programu za pomocą ankiet. Osobami ankietowanymi będą rodzice, nauczyciele oraz uczniowie naszej szkoły. Uzyskane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań, ich skuteczności oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian.

Załącznik 1

**Diagnoza czynników chroniących
oraz czynników ryzyka
w Szkole Podstawowej nr 215 im. Piotra Wysockiego w Warszawie**

Opracowała: Karolina Kocon

Wrzesień 2020

Niniejszą diagnozę opracowano na podstawie analizy dokumentów szkolnych, rozmów z nauczycielami i specjalistami oraz badań ankietowych, w którym wzięli udział uczniowie, nauczyciele i rodzice uczniów, razem 427 osób.

Szkoła jest nowoczesną szkołą z tradycjami. Za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki, opiera swoją działalność dydaktyczno-wychowawczą na przekonaniu, że człowiek nie może się w pełni rozwijać bez realizowania w swoim życiu takich wartości jak; prawda, dobro, piękno, sprawiedliwość, empatia, cierpliwość, bezinteresowność, dzielność, lojalność, prawdomówność, prawość, szlachetność, tolerancja, uczciwość, tożsamość, umiejętność przebaczenia czy wierność. Ważnym jest uświadomienie dziecku, że mimo nieodzownej w każdej prawdziwej demokracji wolności i wynikającej z niej przyzwolenia na różnorodność i pluralizm istnieją obiektywne wartości. Celem działalności wychowawczo-profilaktycznej jest wspieranie ucznia w rozwoju i internalizacji wymienionych wartości.

Wyłonienie czynników chroniących oraz czynników ryzyka ma na celu dobranie odpowiednich oddziaływań wychowawczych w kierunku społeczności szkolnej. Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Natomiast czynniki ryzyka to indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego. Należy podejmować działania mające na celu eliminowanie czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących.

Na podstawie badań, rozmów oraz analizy dokumentów wyodrębnione zostały główne czynniki ryzyka i czynniki chroniące występujące w naszym środowisku szkolnym:

Czynniki chroniące:

- Pozytywny klimat szkoły deklarowany przez uczniów i nauczycieli.

- Uczestnictwo uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, udział w konkursach i zawodach.
- Pozytywne relacje uczniów z nauczycielami, poczucie uczniów, że mają w szkole osobę, na którą mogą liczyć, do której mogą zwrócić się z problemem.
- Poczucie przynależności uczniów do klasy oraz odczuwanie akceptacji ze strony klasy.
- Odczuwanie przez uczniów wsparcia ze strony swoich rodziców/opiekunów.
- Posiadanie przez uczniów znajomych lub przyjaciół w szkole bądź poza nią.
- Bardzo niski procent uczniów deklarujących bezpośredni kontakt z alkoholem, narkotykami (w tym dopalaczami) oraz papierosami czy e-papierosami.
- Pozytywny stosunek uczniów do nauki.
- Brak akceptacji przez szkołę dla przemocy.
- Dobre porozumienie między nauczycielami a rodzicami.

Czynniki ryzyka:

- Spędzanie czasu wolnego przez uczniów przed telefonem/komputerem.
- Negatywne cechy środowiska rodzinnego w poszczególnych rodzinach.
- Brak umiejętności radzenia sobie ze stresem deklarowana przez część uczniów.
- Brak umiejętności radzenia sobie ze złością deklarowana przez część uczniów.
- Przemoc rówieśnicza.
- Niepowodzenia szkolne części uczniów.
- Brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego w poszczególnych rodzinach.

Klimat szkoły został określony jako pozytywny na podstawie odpowiedzi udzielonych w badaniu ankietowym przez uczniów i nauczycieli, a także na podstawie przeprowadzonego badania wśród rodziców, dotyczącego kontaktów ze szkołą. Prawie 70% badanych uczniów odpowiedziało, że bardzo lubi szkołę, zaś 94% lubi swoją klasę i 90% czuje się akceptowany przez klasę. 87% badanych uczniów podało, że może liczyć na pomoc ze strony nauczycieli.

Wśród nauczycieli 70% badanych osób jest bardzo zadowolonych z kontaktów z uczniami i 23% raczej zadowolonych. Jeśli chodzi o kontakty z rodzicami, to 13% badanych nauczycieli jest bardzo zadowolona z kontaktów i 50% raczej zadowolona. Biorący udział w badaniu nauczyciele są zadowoleni z kontaktów z innymi nauczycielami, prawie połowa bardzo zadowolona i 48% raczej zadowolona. Należy kontynuować działania wzmacniające pozytywny odbiór społeczności szkolnej.

Kolejnym z czynników chroniących jest uczestnictwo uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach i zawodach, jak również możliwość rozwijania swoich zainteresowań. 90% badanych rodziców podało, że ich dzieci w minionym roku szkolnym brały udział w zajęciach pozalekcyjnych. Potwierdzają to nauczyciele jak i uczniowie, którzy twierdzą, że mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań, 50% badanych uczniów ma możliwość rozwijania wszystkich swoich zainteresowań, zaś 46% może rozwijać część z nich. Z zestawienia opracowanego na koniec minionego roku szkolnego wynika, że uczniowie odnoszą sukcesy w konkursach i zawodach. Zaleca się dalsze proponowanie oraz zachęcanie uczniów do brania udziału w różnorodnych formach zajęć pozalekcyjnych proponowanych przez szkołę oraz poza nią.

W przeprowadzonym badaniu wśród uczniów niewielki procent osób odpowiedziało, że próbowało narkotyków w tym dopalaczy, było to 2,8% badanych. Nieco więcej osób zadeklarowało, iż paliło papierosy lub e-papierosy, dokładnie 3,3% osób i 8% przebadanych uczniów odpowiedziało, że piło alkohol. Dane te są przybliżone do danych uzyskanych z odpowiedzi badanych rodziców uczniów oraz obserwacji nauczycieli i specjalistów. Rodzice badanych uczniów zostali zapytani o to, czy ich dziecko potrafi odmówić jeśli jest namawiane przez rówieśników do zrobienia czegoś wbrew własnej woli, 34% odpowiedziało, iż nie wie. W dalszym ciągu należy prowadzić działania profilaktyczne dotyczące używania substancji psychoaktywnych zmniejszające ryzyko ich używania oraz związanych z tym problemów poprzez przeciwdziałanie inicjacji, niedopuszczenie do poszerzenia się kręgu uczniów

eksperymentujących z legalnymi i nielegalnymi substancjami. Należy również prowadzić zajęcia dotyczące asertywności, umiejętności stanowczego odmawiania.

Kolejnym badanym obszarem były relacje i poczucie bezpieczeństwa w szkole. 90% badanych uczniów stwierdziło, że ma przyjaciela, a 93% iż posiada znajomych w szkole lub poza szkołą. Zdecydowana większość często lub bardzo często ma w domu do kogo zwrócić się z problemem, a w szkole posiada wśród nauczycieli i pracowników osobę, do której może zwrócić się jeśli potrzebuje pomocy. Mimo wsparcia 19% badanych uczniów odpowiedziało, że nie czuje się bezpiecznie w szkole. Jako powód większość tych osób podało ryzyko zarażenia się koronawirusem SARS-CoV-2. Uczniowie udzielali odpowiedzi, iż szkoła jest mała, a jest w niej dużo osób, że nie ma możliwości zachowania odpowiednich odstępów, że nie wszyscy noszą maseczki. W związku z powyższym należy prowadzić działania informacyjne dotyczące zasad przestrzegania środków bezpieczeństwa w celu minimalizowania ryzyka zarażenia wirusem.

Mniejsza część badanych uczniów, którzy stwierdzili, że nie czują się bezpiecznie w szkole, brak poczucia bezpieczeństwa wiąże z nieodpowiednim zachowaniem innych uczniów. Prawie 10% wszystkich przebadanych uczniów czasami doświadczyło popychania, bicia, szarpania lub podobnych zachowań ze strony innych uczniów. Cyberprzemocy ze strony uczniów ze szkoły doświadczyło 3,3% badanych, zaś ze strony nieznanymi osobami z poza szkoły prawie 11%. Uczniowie odpowiedzieli również na pytanie dotyczące przemocy psychicznej, 7,5% uczniów biorących udział w badaniu czasami doświadczyło w szkole wyśmiewania, prowokowania, izolowania, traktowania jak kogoś niewidzialnego. Odpowiedzi rodziców dotyczące przemocy fizycznej, psychicznej i cyberprzemocy dały podobne wyniki. Nauczyciele biorący udział w badaniu zostali poproszeni o określenie stosunku uczniów względem rówieśników mających problemy oraz rówieśników niepełnosprawnych, 40% badanych odpowiedziało, iż uczniowie pomagają takim osobom, a 47%, że uczniowie są neutralni. W związku z powyższym należy zapewnić uczniom profilaktykę skoncentrowaną na edukacji uczniów z zakresie pomocy sobie i rówieśnikom w sytuacjach przemocowych. Wśród uczniów należy budować poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie i za innych, kształtować w uczniach poczucie odpowiedzialności za relacje rówieśnicze i zachęcać do aktywnego reagowania. Wdrażać uczniów do rozwiązywania problemów w sposób pokojowy, a nie siłowy.

Kolejny badany obszar dotyczył emocji oraz radzenia sobie z nimi. 20% badanych uczniów odpowiedziało, że nie potrafi radzić sobie ze stresem oraz 11%, że nie potrafi radzić sobie z własną złością. Mniej więcej tyle samo uczniów odpowiedziało, iż nie radziło sobie ze stresem podczas kwarantanny. Połowa badanych uczniów podczas kwarantanny i nauki zdalnej doświadczyło więcej stresu niż zwykle. W związku z tym oraz z wydarzeniami, które miały miejsce w minionym roku szkolnym, mianowicie dwoma próbami samobójczymi w dalszym ciągu należy prowadzić działania mające na celu przeciwdziałanie autoagresji. Szczególną uwagę należy poświęcić kształtowaniu umiejętności radzenia sobie z niepowodzeniami, z przykrymi emocjami oraz kształtowaniu umiejętności akceptowalnego społecznie wyrażania złości.

W działaniach wychowawczo-profilaktycznych należy także uwzględnić tematykę dotyczącą bezpiecznego korzystania z Internetu oraz prowadzić działania informacyjne dla rodziców dotyczące sposobów zapobiegania zagrożeniom płynącym z sieci, działania informacyjne dotyczące uzależnienia od telefonu oraz inne działania dotyczące cyberprzestrzeni. W przeprowadzonym badaniu ankietowym uczniowie zostali zapytani ile czasu dziennie spędzają przed komputerem lub z telefonem; 52% badanych odpowiedziało, że od 1 do 3 godzin, aż 15% uczniów spędza od 4 do 7 godzin dziennie z telefonem lub komputerem. Odpowiedzi rodziców uczniów nieco różniły się od odpowiedzi uczniów, 71% badanych rodziców stwierdziło, że ich dziecko spędza od 1 do 3 godzin dziennie przed komputerem bądź z telefonem, a 7%, że od 4 do 7 godzin dziennie. 4% rodziców klas pierwszych przyznało, że ich dziecko spędza pasywnie czas przed komputerem lub z telefonem od 4 do 7 godzin dziennie. Jednocześnie prawie 20% wszystkich badanych rodziców uznało, iż nie wie jakie strony internetowe odwiedza jego dziecko. Z przeprowadzonych rozmów ze specjalistami wiadomo, iż wśród uczniów klas starszych dochodziło do ataków słownych w wykorzystaniu komunikatorów typu Messenger. W celu zapobiegania tego typu sytuacjom należy prowadzić działania dotyczące mowy nienawiści i hejtu, szerzyć wiedzę o innych formach cyberprzemocy oraz na temat tego, jak zmniejszyć ryzyko występowania cyberprzemocy. Warto zachęcać uczniów do rozwijania swoich pasji oraz do korzystania z innych form spędzania czasu wolnego.